

NIBIO

NORWEGIAN INSTITUTE OF
BIOECONOMY RESEARCH

Klar for 55 ++

Knut Øistad

Bakgrunn: European Green Deal

- **17 September 2020** [Climate Target Plan](#)
- **08 July 2020** [EU strategies for energy system integration and hydrogen](#)
- **20 May 2020** [EU Biodiversity Strategy for 2030](#)
- **20 May 2020** [Farm to fork strategy](#)
- **11 March 2020** [Circular Economy Action Plan](#)
- **10 March 2020** [European Industrial Strategy,](#)
- **4 March 2020** [European climate law](#)
- **14 January 2020** [European Green Deal Investment Plan and the Just Transition Mechanism](#)
- **11 December 2019** [European Green Deal](#)

Gjeldende klimaregelverk

- **Kvotehandelsystemet (ETS)** – Kvotepliktig sektor
- **Innsatsfordelingsforordningen** (Effort Sharing Decission) styrer landenes reduksjon av utslipp fra ikke-kvotepliktig sektor. Utslipp av andre gasser enn CO₂ fra jordbruket omfattes av dette regelverket.
- **Arealbruk, arealbruksendringer og skog (LULUCF)** bygger på prinsippet om at arealenes nettobinding ikke reduseres sammenliknet med en utvikling som ville funnet sted med eksisterende forvaltning av arealene.

Forslagene til nytt regelverk bygger på European Green Deal. Særlig viktig for jord- og skogbruk vil være forslagene for:

- Arealbruk og skog
 - Fornybar energi
 - Innsatsfordelingen
- og
- EUs skogstrategi

Begrunnelsen for forslaget for arealbrukssektoren

- Nettoopptaket i arealbrukssektoren (LULUCF) er avtakende – Ambisjon: øke nettoopptaket
- Utfordringer for bokføring, måling og rapportering i gjeldende regelverk – Ambisjon: Forenkle.
- Klimaregelverket for jordbruk, arealbruk og skog er fordelt over flere regelverk. Uutnyttede muligheter for en mer samlet tilnærming til klimainnsatsen i jord- og skogbruk. Ambisjon: Slå sammen jordbrukssektoren og arealbrukssektoren i et regelverk (AFOLU).
- Blir ikke «Klar for 55» uten økte bidrag fra en samlet jord-, arealbruk og skogsektor: Ambisjon: *«From 2036 onwards, the combined sector will need to generate further carbon removals to balance remaining emissions in other sectors, based on a robust carbon removal certification system»*

Arealbrukssektoren i Klar for 55– tidslinje

- 2021-2025 Tilnærmet som i dag (bokføringskategorier, referansebane for skog).
Mål: Netto-null (no-debit rule).
- 2026-2030 Årlige nasjonale mål for nettoopptak. Følger klimagassregnskapet slik det rapporteres under konvensjonen. Mål: Nettoopptak 310 mill. tonn CO₂-ekv i 2030
- 2031-2035 Jord-, skog og arealbruk samles i ett regelverk (AFOLU)
Mål: Karbonnøytralt i 2035
- 2036-2050 Fortsatt økning i opptak i jord, skog og arealbruk for å nå det langsiktige målet om klimanøytralitet i 2050.

Arealbruk og skog...

- Evaluering av nasjonale utslippsregnskap i 2025 skal legge grunnlaget for:
- Fastsettingen av årlige nasjonale utslippsmål fra 2026 basert på opptak og utslipp i perioden 2021, 2022 og 2023.
- Differensen (gap) mellom landenes uttalte 2030 mål og den aktuelle netto utslippsreduksjon vil bli lagt til landenes mål for 2031
- Fleksible løsninger som f.eks å handle med utslippsretter beholdes.
- Ny fleksibilitet for «natural disturbances» fra 2032 (under gitte vilkår)
- «Carbon farming» og sertifiseringsordninger for opptak av karbon fremmes som virkemiddel og ny forretningsmodell.
 - Carbon Farming Initiative (2021)
 - Carbon Removal Certification System (2023)

Høy gammelskogandel

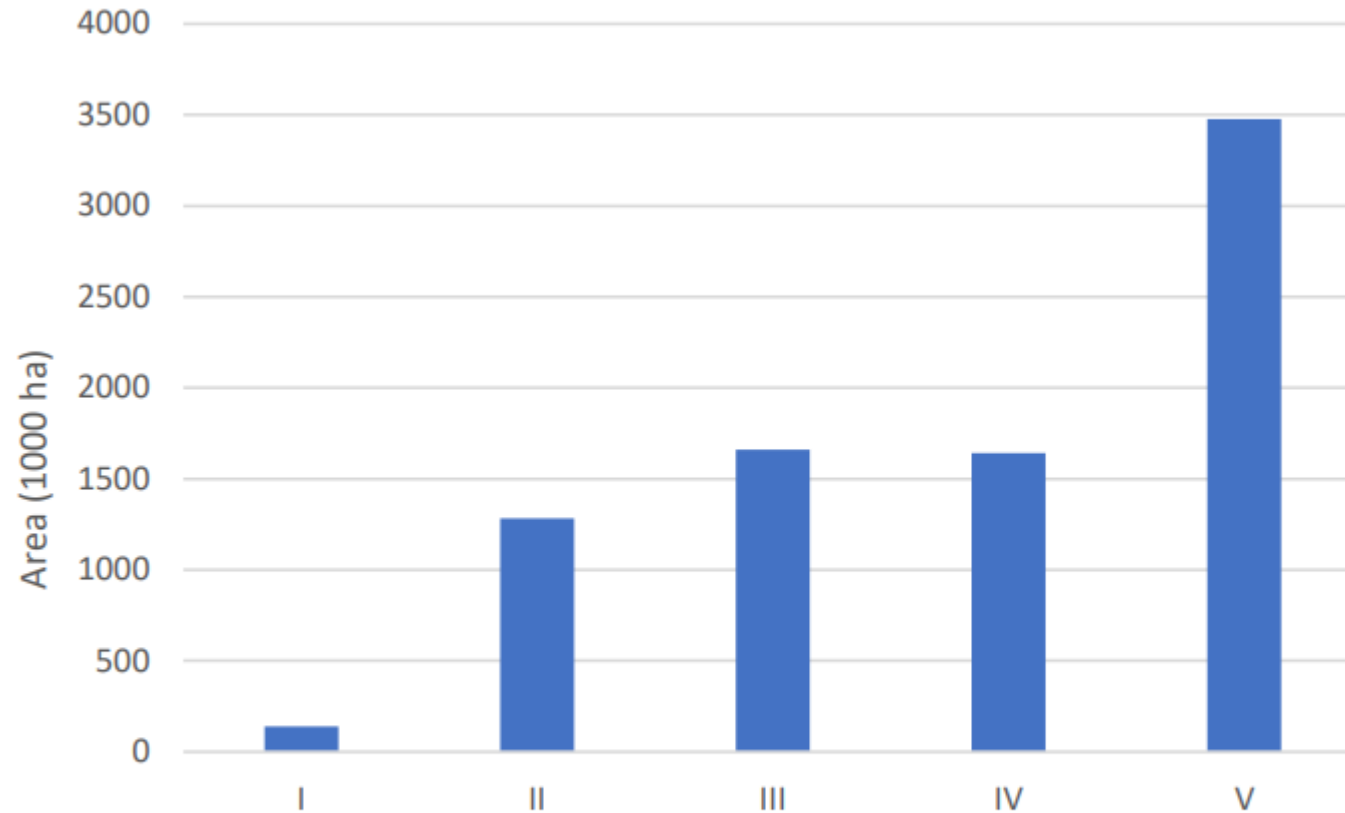

Figure 1. Forest area distributed on maturity classes in hectares. I – Under regeneration; II – Juvenile stands; III – Young production stands; IV – Older production stands; V – Old/mature stands. Source: The Norwegian Institute of Bioeconomy Research.

Utviklingen i netto opptak i norsk skog

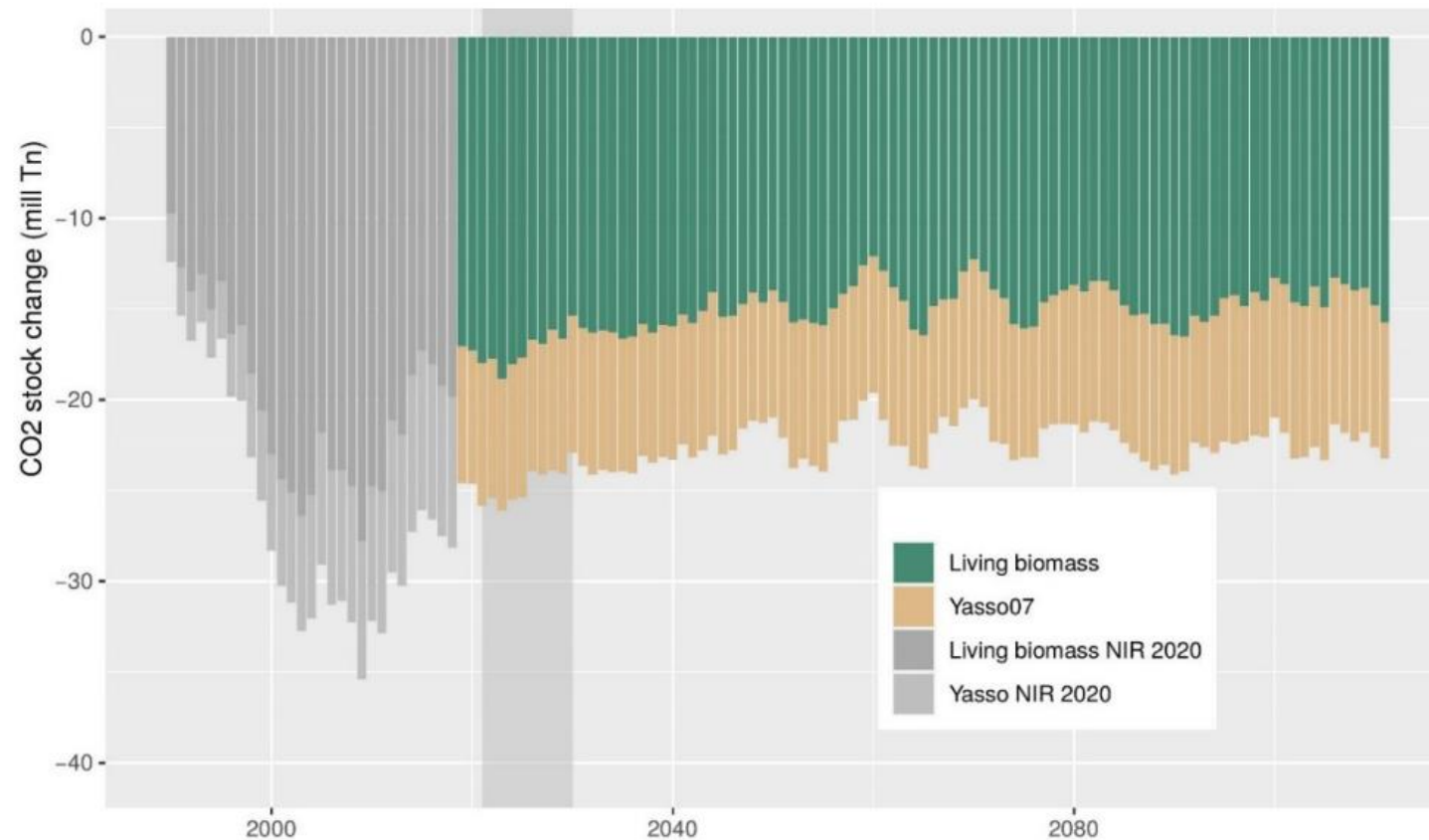
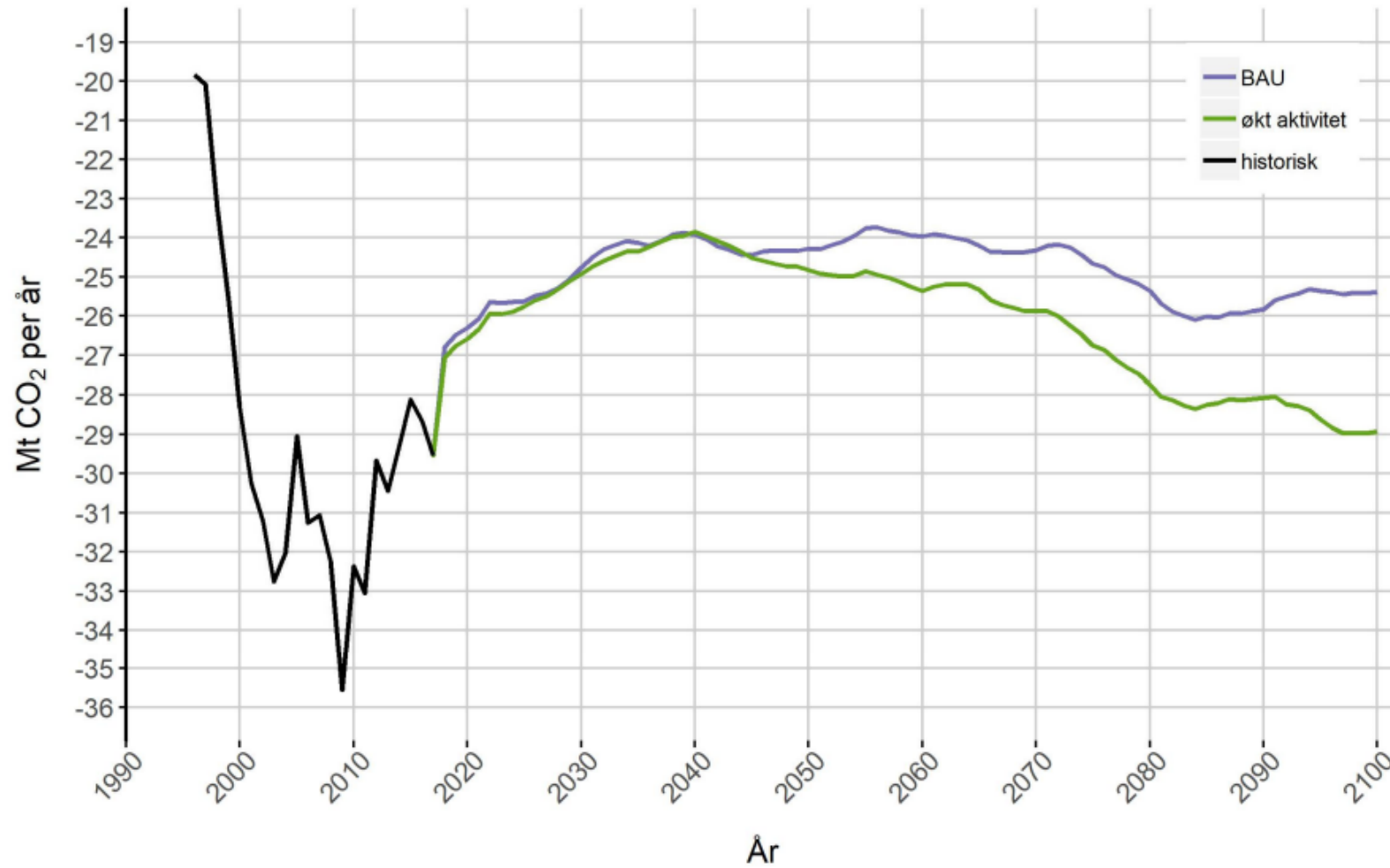

Figure 6 Development in carbon stock changes (in million tonnes CO₂) in living biomass (green) and in mineral soils, dead wood and litter as modelled with Yasso07 (yellow).

Skogforvaltning

Utvikling i netto CO₂-opptak med dagens praksis (BAU) i lilla farge, og økt aktivitet i grønn farge.

Økt aktivitet innebærer at:

- alt granareal som hogges plantes med gran
- økt tilskudd (100% av foryngelseareal)
- økt bruk av foredlet plantemateriale
- økt areal med nitrogengjødsling.

Tap av karbonrik natur

- Avskoging: Skog konvertert til utbygd areal, dyrka mark, beite eller annet
- Bokfører hele utslippet (brutto-tilnærming) under Kyotoprotokollen
- Årlig utslipp om lag **3 mill. tonn CO₂-ekv.** (NIR2021)

I tillegg kommer
utslipp fra
nedbygging av myr

Muligheter for 2030 i skogforvaltningen?

- Øke tilvekst og beholde dagens avvirkningsnivå
 - Øke skogarealet
 - Redusert avvirkning
-
- De to første alternativene er utfordrende av ulike grunner og gir uansett liten virkning før 2030.
 - Gjenstående mulighet: redusert avvirkning.

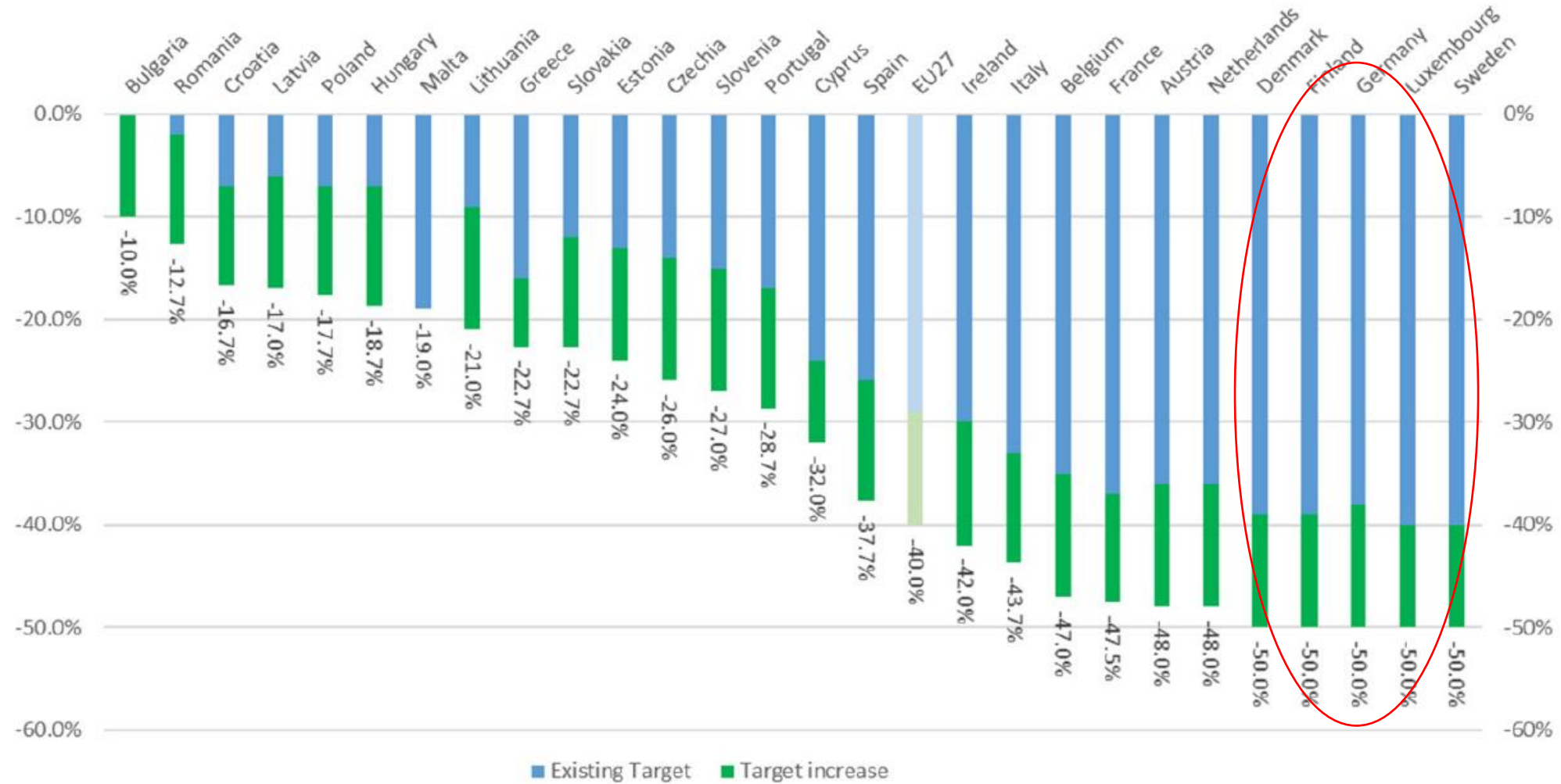
Mulige virkninger for skog- og ressurspolitikken

- Jordbrukspolitikken i EU (CAP) er felles, men med økende mulighet for nasjonal tilpasning
- Skogpolitikken er medlemslandenes kompetanse
- «European Green Deal» og «Fit for 55» er en klar «europeisering» av skog og ressurspolitikken.
- Flytter prioriteringene fra flerbruk til skog som karbonlager
- Forslaget er selektivt i valg av skogens rolle i arbeidet med å redusere klimagassutslipp.

Innsatsfordelingen

- Oppstart av eget kvotesystem for samferdsel (veitrafikk) og byggsektoren fra 2026
 - Gjennomføres som frittstående kvotesystem for drivstofftilbydere.
- Eget kvotesystem (i første omgang) som et parallelt system med byggsektoren og samferdsel inkludert i Innsatsfordelingen.
- En ny fleksibilitetsmekanisme der medlemslandene kan bruke ubrukte muligheter (kreditter/utslippsretter) i LULUCF for å nå forpliktelsene i Innsatsfordelingen. Krever overoppfyllelse av forpliktelsene i LULUCF.

Innsatsfordelingen - Foreslåtte mål per medlemsland

Fornybar energi....

- Energisektoren utgjør 75% av EUs klimagassutslipp
- Overordnet mål for andelen fornybar energi i energimiks øker fra 32% til 40% i 2030
- Komplimenteres av nasjonale mål som bidrar til det overordnede mål
- Styrker bestemmelsene om å unngå markedsforstyrrelser ved støtte til fornybar energi
- Støtte til elproduksjon fra biomasse fases ut fra 2026

Fornybar energi

- Kaskadeprinsippet for biomasse legges til grunn med følgende prioritet: 1) treprodukter 2)forlenget levetid 3) gjenbruk 4) resirkulering 5) bioenergi og 6) deponering.
- Europakommisjonen skal innen ett år (etter iverksetting av regelverket) legge fram en «delegated act» om hvordan kaskadeprinsippet skal gjennomføres.
- Innen 2026 skal Europakommisjonen presentere en rapport om effekter av støttesystemer for produksjon av biomasse, med spesiell vekt på konsekvensene for biologisk mangfold

Fornybar energi

- Innstramming i «bærekraftskriteriene», f. eks:

...that harvesting is carried out considering maintenance of soil quality and biodiversity with the aim of minimising negative impacts, in a way that avoids harvesting of stumps and roots, degradation of primary forests or their conversion into plantation forests, and harvesting on vulnerable soils; minimises large clear-cuts and ensures locally appropriate thresholds for deadwood extraction and requirements to use logging systems that minimise impacts on soil quality, including soil compaction, and on biodiversity features and habitats..

- Jordbrukets «no-go areas» gjøres også gjeldende for skog (inkl. primary, highly diverse forests and peatlands)
- Gjøres gjeldende for nye installasjoner
- Gjøres gjeldende for mindre installasjoner over 5 MW

Mulig tidsplan

- 2021 -2022/2023: Forslagene behandles av medlemslandene (Rådet) og Europaparlamentet
- 2023: EU avklarerer regelverket
- 2024: Norge og EU drøfter norsk tilknytning til regelverket
- 2025/2026: Norge innfører regelverket

A close-up photograph of a forest floor. The ground is covered with a dense layer of green moss and various types of lichen, including some with small red tips. Several brown, fallen leaves are scattered across the vegetation. The lighting is soft, highlighting the textures of the forest floor.

EUs skogstrategi

EUs skogstrategi....

- Ikke en del av nytt regelverk – men markedsført som et element i «Klar for 55» og en indikasjon på tiltak som også vil knyttes til klimaregelverket.
- «Communication» – ferdig når Europakommisjonen har sagt sitt. Det skjedde 16.7.21

EUs skogstrategi: Hovedområder....

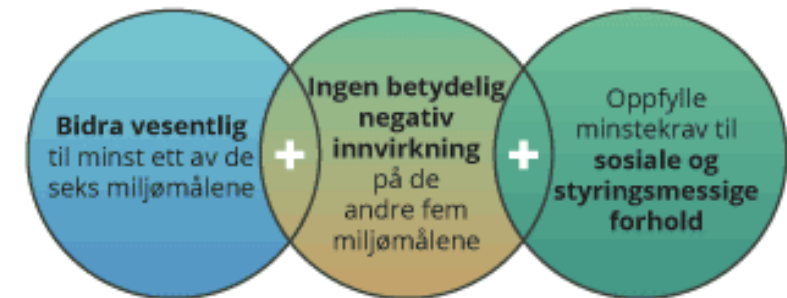
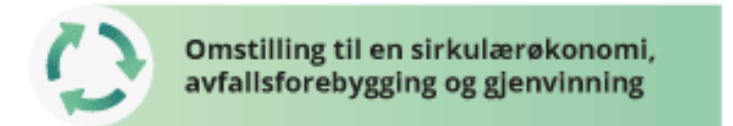
- **Støtte opp under skogens sosioøkonomiske funksjon for levende distrikter og fremme skogbasert bioøkonomi innenfor bærekraftige rammer**
- **Bevare, restaurere og styrke skogens bidrag til å bekjempe klimaendringer, reversere tap av biologisk mangfold og sikre robuste og multifunksjonelle økosystemer i skog**
- **Rapportering, datainnsamling og overvåkning av skog**
- **Forskning og innovasjon for å styrke kunnskapen om skog**
- **Endringer i organiseringen av skogspørsmål i EU**
- **Implementering og styrking av eksisterende regelverk**

Bærekraftig finans -Taksonomien

Taksonomien: Miljømål og vilkår

- Kriterier for aktiviteter som kan regnes som bærekraftige fastsettes av Europakommisjonen (delegated acts).
- Platform on Sustainable Finance gir råd
- Det første kriteriesettet vedtatt i juni 2021 (for klimamål).

Kilde: Finansdepartementet

Status for skogbruk

- Skogbruksaktiviteter er inkludert i første sett med kriterier for:
 - planting av skog på nye arealer
 - pågående skogbruk
 - restaurering av skog
 - vern av skog
- En rekke detaljerte krav for at disse aktivitetene skal vurderes å være bærekraftige. Kommisjonen styrer mote et sertifiseringssystem for binding av karbon for å dokumentere klimaeffekten av tiltakene. Forslag til regelverk er ventet i 2023.
- men kriteriene forventes revidert:
 - "The Delegated Act foresees that **the Commission will review the screening criteria for both bioenergy and forestry based on upcoming Commission policies** and taking into account legislation (including the revision of the Renewables Directive), in accordance with the biodiversity and climate neutrality ambitions of the Union. **A review will occur at the time of issuance of the Delegated Act on the biodiversity objective.**"

Status for jordbruk

- Landbruksaktiviteter ble ikke inkludert i første kriteriesett:
 - "Agriculture plays a central role in climate change mitigation, while also reversing biodiversity loss, and fostering other sustainable development goals. Given that there are ongoing inter-institutional negotiations on the Common Agricultural Policy, **it has been decided to delay the inclusion of the agricultural sector until the next Delegated Act.** This will provide greater coherence across the different instruments available in order to achieve the environmental and climate ambitions of the European Green Deal."

Hvem skal rapportere?

- Når regelverket trer i kraft: Noterte foretak, samt alle banker og forsikringsforetak, med over 500 ansatte. Ca. 100 norske foretak.
- Forslag fra Europakommisjonen:
 - Nytt direktiv om bærekraftsrapportering (CSRD) innebærer at flere foretak skal rapportere bærekraftsinformasjon, herunder taksonomiinformasjon.
 - Fra 2023: Alle foretak med over 250 ansatte.
 - Fra 2026: Små- og mellomstore noterte foretak, med unntak av såkalte mikroforetak.
 - Frivillig rapportering for andre små- og mellomstore foretak.
 - Anslag fra Revisorforeningen: Ca. 1 000 norske foretak.

Kilde: Finansdepartementet

Knut Øistad
knut.oistad@nibio.no

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

NIBIO_no

NIBIO.no

NIBIO_no

www.nibio.no

